

*Анатолій Подольський, к.і.н.,
керівник Українського центру вивчення історії Голокосту,
Михайло Тяглий
науковий співробітник Українського центру вивчення історії Голокосту*

ПРАКТИКУМ «РОБОТА З ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАМИ»

Останніми роками інтернет-ресурси набувають все більшого значення. Враховуючи схильність підростаючого покоління до використання електронних ресурсів, а також поступове зменшення навичок роботи з традиційними, паперовими, книжними джерелами інформації, ми маємо у процесі вивчення та викладання історії більш активно використовувати мультимедійні та інтернет-ресурси, на які молодь звертає дедалі більшу увагу. Сам по собі Інтернет, як будь-яке джерело інформації і взагалі будь-який засіб пізнання, не є априорі «добрим» чи «поганим». Справа у тому, як його використовувати. Під час використання веб-ресурсів слід чітко усвідомлювати, що вони потребують критичного ставлення до себе та дотримання певних правил роботи з ними.

За критерієм виду ресурсів ми можемо виокремити наступні веб-ресурси (на практиці вони рідко зустрічаються «у чистому вигляді», часто скомбіновані):

1. Веб-сайти, що містять документальні джерела;
2. Веб-сайти, що містять спогади, мемуари, свідчення;
3. Веб-сайти, які презентують певні дослідження, пропонують своє бачення історичного минулого або презентують діяльність з увічнення пам'яті;
4. Веб-сайти енциклопедичного або довідкового характеру;
5. Веб-сайти з форумами та дискусіями навколо певної проблематики.

Треба обережно ставитися до анонімних джерел інформації. Як і паперове видання (збірка документів, спогади, монографія, будь-яке дослідження про минуле) кожен веб-сайт (або інформація, представлена на його окремій сторінці) повинен містити інформацію про організацію чи установу, яка його спонсорує; відсутність цих даних або неможливість провести атрибуцію та встановити приналежність інформації, яка наводиться, її авторство вказують на її можливу недостовірність.

Припускається використання веб-ресурсів у дослідницькій роботі, але за умови належного цитування. Вказується веб-адреса наведеного ресурсу (копіюється з адресної строки браузера) та, обов'язково, дата останнього його відвідування.

**Вибрані веб-ресурси, що містять інформацію
про Голокост та геноциди ХХ століття**

- Український центр вивчення історії Голокосту www.holocaust.kiev.ua
- Громадський комітет для увічнення пам'яті жертв Бабиного Яру – www.kby.kiev.ua
- Український інститут національної пам'яті – <http://www.memory.gov.ua/>
- Інститут історії України НАН України – <http://history.org.ua/>
- Національний меморіал Катастрофи (Шоа) і героїзму "Яд Вашем", Єрусалим, Ізраїль – <http://www.yadvashem.org/> (у т.ч. російською)
- Інститут юдаїки, Київ, Україна – <http://www.judaica.kiev.ua/>
- Музей Голокосту в Харкові, Україна – <http://www.holocaustmuseum.pochta.org/>
- Науково-просвітницький центр "Холокост", Москва, Росія – <http://www.holocf.ru/> (російською)
- Музей та дослідницький центр Голокосту та єврейського Опору "Дім борців гетто", Ізраїль" – <http://gfh.org.il/> (у т.ч. російською)
- Державний Меморіальний музей Голокосту в Вашингтоні, США – <http://www.ushmm.org/museum/exhibit/focus/russian/> (є сторінка російською)
- Інститут Фонду Шоа при університеті Південної Каліфорнії, Лос-Анджелес, Каліфорнія, США – <http://college.usc.edu/vhi/ukrainian/> (містить уроки про Голокост та Голодомор українською)
- Меморіал Шоа, Париж, Франція – <http://www.memorialdelashoah.fr/>
- Польський центр досліджень Голокосту при Інституті філософії і соціології Польської Академії наук, Варшава, Польща – <http://www.holocaustresearch.pl/>
- Музей Анни Франк, Амстердам, Нідерланди – <http://www.annefrank.org/>
- Веб-проект "Історія Голокосту" – <http://www.holocaust-history.org/> (англійською)
- Веб-проект "Мистецтво періоду Голокосту" – <http://art.holocaust-education.net/>
- Веб-ресурс з історії геноциду вірмен в Османській імперії у 1914-1915 рр. – <http://www.genocide.ru/> (російською)
- Веб-ресурс з історії Голодомору в Україні (1932-1933 рр.) – <http://www.golodomor.kharkov.ua/> ; <http://www.holodomor.org>
- Товариство «Меморіал» (Київ) – <http://www.memorial.kiev.ua/>
- Інтернет-курс "Катастрофа європейського єврейства" Відкритого університету Ізраїля - <http://www.hedir.openu.ac.il/kurs/hol-about.html>
- Веб-ресурс Історія єврейського народу (російською, містить праці з історії Голокосту) – <http://jhistory.nfurman.com/>
- Веб-ресурс «Електронна єврейська енциклопедія» - <http://www.eleven.co.il/> (російською)

- Веб-ресурс «Дом Ванзейської конференції» (частина є російською) – <http://www.ghwk.de/russisch/russ0.htm>